

В кінці січня цього року було надруковане інтерв'ю Гал-інфо із Архиепископом Мечиславом Мокшицьким, Митрополитом Львівським, головою Конференції римо-католицьких єпископів України. Митрополит наголосив на тому, що «в Україні наша церква налічує майже 1,5 млн. вірних, котрі належать до 7 дієцезій, що об'єднані у Митрополію є 13 єпископів.»

На жаль, в інтерв'ю Митрополит Мокшицький висловив претензії до львівської влади з приводу того, що польським вірним не передано ні одного костьолу. За часи вільної України громада РКЦ отримала великий будинок архієпископства, збудовано два костьоли в Рясній та на Збоїщах, будується ще один храм на Сихові. Майже в усіх містах Галичини, в сотнях сіл діють римо-католицькі церкви, дозволено відправляти месу в костьолі Марії Магдалени. Лише в Західній Україні за підтвердженням Митрополита, діє 305 костьолів, а ще в Україні є римо-католицькі семінарії і в тому числі в Брюховичах, що біля Львова і три інститути. Яке ж тут переслідування...

А вимоги зростають в геометричній прогресії з кожним днем; почалася кампанія за передачу сестрам-кармеліткам монастир по вул. Генерала Чупринки. На черзі вимога – костьол Стрітєння, що по вул. В.Винниченка, костьол Кларисок та інші. Чи є так у Польщі.

Можна було б нагадати Владиці скільки православних церков було знищено демократичною (і дуже релігійною) польською владою у 1938-1939 рр. на Холмщині та Підляшші. Яку наругу чинили польські комуністи над греко-католицькими церквами і їх вірними у 1940х-1950х рр. на Лемківщині, Надсянні та інших українських територіях, які з легкої руки всесвітньовідомого ката Йосифа Джугашвілі були передані Польщі. За інформацією Олега В.Іванусіва з книги «Церква в руїні» в Перемиській єпархії було 689 церков. З них – 346 церков знищено, 245 – передано римо-католикам, інші – теж не в руках їх власників. Не забудьмо і того, хто задушив віками вимріяну державу галицьких українців – ЗУНР і захопив її столицю – м.Львів.

Цікавим є твердження Митрополита щодо галицького націоналізму. Цитуємо: «На сході України немає, так би мовити, того націоналізму, який є в Галичині, тому там нашій церкві легше, ніж тут». (Див.Гал-інфо). Хочу перепросити Владику і не погодитися з його твердженням, а наголосити на тому, що саме галицька влада найбільше дає дозволів полякам відкривати свої костьоли, великі меморіальні комплекси, пам'ятники, пропам'ятні хрести і таблиці, саме тут місцева влада створює всі умови для навчання молодих поляків рідною мовою. Чи не до Львова найбільше приїжджали польських туристів, щоб відвідати меморіал львівських «орльонт»!

Ваша Ексцеленціє, чи не є це відкритим шовінізмом і свідомим перекручуванням історії те, що трапилося 18 вересня 2011 р. в костьолі м. Свідниця Нижнесілезького воєводства, що в Польщі. З легкої руки польських націоналістів, представників влади цього міста і за Вашою особистою участю, була встановлена і освячена таблиця з написом, на якому можна було прочитати відверту брехню: «В пам'ять професорам львівських навчальних

закладів, розстріляних у липні 1944 року на Вулецьких горах у Львові гітлерівським батальйоном «Нахтігаль». Чогось польська сторона не добивалася такого напису на меморіальному комплексі у Львові, на місці, де були розстріляні професори, в часі величного відкриття комплексу.

Нарешті фальсифікацію ліквідованого і то на вимогу депутатів львівської міської ради з фракції «Свобода». Як повідомив генконсул РП у Львові Ярослав Дрозд нині напис звучить правдиво: «В честь львівських професорів, розстріляних у липні 1944 році на Вулецьких горах у Львові гітлерівцями». (Див.<http://galinfo.com.ua>). Правда восторжествувала і зроблено ще один крок до взаємодовір'я двох сусідніх народів. І найбільше до цього може приклястися духовенство, як католицьке та греко-католицьке, так і православне. Прикладом для цього була спільна Меса у Різдвяне надвечір'я 25 грудня 2011 р. Нещодавно у Львові, біля ратуші було відкрито польську історичну виставку під назвою: «Вільний з вільним: 1863 р. і Україна». На відкритті виставки були польські та українські представники, а також представники львівської місцевої влади. Організатором виставки була фундація «Polonia-Ruthenia», а у Львові – польське консульство, міська і обласна влада. Патронат над виставкою здійснювали польськомовні медіа «Кур'єр галиційський», «Польське радіо Львів та Львівські зустрічі». Виставка присвячена польському січневому повстанню 1863-1864 рр. на Правобережній Україні, що тоді перебувала у складі Російської імперії. На 15 стендах представлено, без сумніву, цікавий матеріал, що висвітлює одну із героїчних сторінок польської історії. Виставка викликала зацікавленість львів'ян та гостей міста, хоч судження про неї були двоякі.

Автори та організатори виставки хотіли підкреслити спільність боротьби поляків та українців проти Російської імперії. Однак, після її детального вивчення стає ясным те, що виставка, перш за все, покликана підкреслити героїзм поляків у майже боротьбі за свою свободу і злегка у завуальованій формі, показати байдужість українців, їх ворожість до польських інсургентів, підкреслити те, що українські селяни радше підтримували царизм, ніж польських повстанців. На стендах лише прізвища кількох українців, що перейшли на бік повстанців.

На жаль, автори і організатори не підтвердили того, що керівники Січневого повстання відкинули прагнення українського селянства отримати землю і омріяну волю.

Польський історик Ганна Дильонгова у своїй монографії: «Історія Польщі 1795-199 рр.» об'єктивно висвітлює цю подію. Цитуємо: «Центральний Комітет Маніфестом 22 січня 1863 р. закликав нації Польщі, Литви і Русі до боротьби за незалежність. Виокремлення в офіційному документі трьох націй, а не лише польської, було пов'язане з попередніми дискусіями на цю тему в середовищі одного крила повстанського руху - Червоного. Ліве крило (Ярослав Домбровський і Зигмунд Сераковський) вважало, що зберегти зв'язок Литви і Русі з Польщею можна на засадах цілковитої добровільності. Про це йшлося в програмі ЦК. Метою боротьби мусіли бути «Сполучені Польща, Литва і Русь без жодної гегемонії будь-якої з цих трьох націй». Цю програму не схвалили Білі й навіть частина Червоних конспіраторів. Людвік Мерославський, якого Червоні визнавали майбутнім провідником повстання, навіть закинув ЦК зраду національних інтересів. Ніхто з трьох керівників: ні Л.Мерославський, ні Мар'ян Лянгевич, ні Ромуальд Траугут не ставили

конкретного завдання проголошення незалежної Литви та України, а про білорусів і не йшло мови. Лозунг «від моря до моря» був основним у мріях і діях повстанців. Очевидно, українці його підтримати не могли і не хотіли змінювати один гніт на інший.

Пригадаймо, що те саме було в часі Другої Світової війни, коли аналогічну позицію зайняв лондонський уряд та керівництво Армії Крайової. Подібний лозунг: «За вашу і нашу свободу» у цьому повстанні втратив сенс.

На жаль, виступаючі на цьому не наголосили і тому виставка біля ратуші носила чисто пропагандивний характер з ледь завуальованим приниженням українців. Українські селяни на картинах мали вигляд дикунів на фоні блиску польських інсургентів. Але дозвіл на її відкриття хтось таки дав...

Для подолання різних упереджень у стосунках наших двох націй слід керуватися словами апостола Павла: «Тепер же застаються: віра, надія, любов – цих трое, але найбільша з них – любов». Чисті і вічні слова! Шануймося і любімося! Щоб не допустити помилок минулого.

Ігор Федик